

Uchwała Nr 4200.II.80.2026

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 28 kwietnia 2026 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Burmistrza Miasta Cieszyna sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca Bernadeta Dziedziak

Członkowie Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez **Burmistrza Miasta Cieszyna** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Burmistrz Miasta Cieszyna przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2025 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet gminy na rok 2025 został uchwalony przez Radę Miejską Cieszyna uchwałą Nr IX/119/24 z dnia 18 grudnia 2024 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2025 rok nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2025 rok nie jest kompletne, gdyż nie zawiera wszystkich informacji wymienionych w art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Skład Orzekający stwierdził, że w sprawozdaniu nie zawarto informacji na temat zmian w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonanych w trakcie roku budżetowego, wymaganych art. 269 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Natomiast niektóre dane w tym zakresie można częściowo odnaleźć w różnych częściach sprawozdania.

W pozostałym zakresie sprawozdanie obejmuje w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody **276.805.721,99 zł**, tj. **98,2 %** planu,
- wydatki **283.407.585,41 zł**, tj. **96,72 %** planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się deficytem budżetowym w wysokości **-6.601.863,42 zł**, wobec zaplanowanego deficytu budżetowego w kwocie **-11.137.940,37 zł**.

Skład Orzekający stwierdził, że zgodnie ze sprawozdaniem o stanie środków na rachunkach bankowych JST Rb-ST na koniec 2025 r. Gmina posiadała środki pieniężne w wysokości 15.565.981,38 zł. W tej kwocie, jednakże aż 12.081.997,90 zł stanowiły środki niestanowiące dochodów roku 2025 /udziały w PIT, subwencja oświatowa, dotacje na styczeń 2026 r./. Po odjęciu tych kwot na rachunkach bankowych JST z wykonania budżetu 2025 r. pozostaje 3.483.983,48 zł, natomiast zobowiązania (niewymagalne) zgodnie ze sprawozdaniem Rb-28S na koniec IV kwartału 2025 roku wynosiły aż 30.208.264,59 zł i stanowiły ok. 11 % do wykonanych wydatków. Stanowi to wzrost o 100 % niewymagalnych zobowiązań w stosunku do stanu z 31 grudnia 2024 roku. Niestety brak wyjaśnień w sprawozdaniu dotyczących tych danych. W ocenie Składu Orzekającego powyższe może świadczyć o potencjalnych problemach, które mogą być związane z płynnością finansową.

Skład Orzekający stwierdził ponadto wykazane w sprawozdaniu opisowym /s. 16 części tabelarycznej/ oraz Rb-27S na koniec IV kwartału 2025 roku ujemne wykonanie dochodów w dziale 926 rozdziale 92695, paragrafie 2440 w kwocie -1.379,29 zł, czego nie wyjaśniono w sprawozdaniu opisowym, a co wymaga przeanalizowania przez właściwe służby finansowe jednostki samorządu terytorialnego pod kątem prawidłowości prowadzonej ewidencji oraz ujmowania zdarzeń gospodarczych w planie dochodów i wydatków budżetu.

Został wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 w związku z art. 296a ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. **Rok 2025 zakończono nadwyżką operacyjną w kwocie 2.207.733,98 zł;**

b) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich. Skład Orzekający zaleca jednak ujęcie w wykazie danych pozwalających na poznanie kwotowego i procentowego wykonania przedsięwzięć, jak i obejmujących całość przedsięwzięcia;

c) ujęto wykaz jednostek z art. 223 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, które gromadziły środki na wydzielonym rachunku dochodów i przeznaczały je na finansowanie wydatków.

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2025 r. poz. 733) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy;

c) objaśnienia do powyższych danych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2025 r. pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań Miasta na koniec 2025 r. wynosił **101.772.509,50 zł**, co stanowiło **36,8 %** wykonanych dochodów.

6. Na koniec 2025 r. zachowana została obligatoryjna relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Kształtowanie się powyższej relacji po wprowadzeniu wyników wykonania budżetu 2025 r. ulega poprawie, jednakże **zaledwie o 0,01 pkt proc. i to przy przyjmowanych bardzo wysokich nadwyżkach operacyjnych!**

Po analizie przedłożonego sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Cieszyna za rok 2025 - II Skład Orzekający postanowił zaopiniować ten dokument pozytywnie, jednakże zgłaszając następujące zastrzeżenia:

W roku 2025 utrzymywała się znaczna kwota zadłużenia Miasta Cieszyna, która wynosiła 36,8 % w stosunku do dochodów wykonanych oraz 38,6 % w stosunku do wykonanych dochodów bieżących. Kwota długu tej jednostki samorządu terytorialnego wykazuje stałą tendencję wzrostową, zwłaszcza od roku 2022. Dokonując oceny powyższych danych Skład wziął pod uwagę również wielkości zaprezentowane w aktualnie obowiązującej uchwale w sprawie wieloletniej prognozy finansowej oraz w uchwale budżetowej podjętej na rok 2026, z których wynika, że planuje się w roku bieżącym zaciągnięcie nowych zobowiązań zaliczanych do tytułów dłużnych, tj. kredytów na łączną kwotę ok. 12 mln zł. Zaciągnięcie nowych zobowiązań wpłynie na wzrost kwoty długu tej jednostki, która ma się kształtować w 2026 r. na poziomie 107.897.796,31 zł tj. na poziomie wyższym niż osiągnięty na koniec roku 2025. Skład stwierdził ponadto, że rozchody budżetu dotyczące spłat już zaciągniętych zobowiązań zostały zaplanowane z tendencją do ich regulowania w stosunkowo odległych okresach (do 2041 r.) i kształtują się rocznie w przedziale od ok. 6 mln zł do ponad 9 mln zł w roku 2035. Utrzymywanie się tak wysokiego poziomu zadłużenia przekładać się będzie na konieczność ponoszenia wzrastających kwot wydatków na jego obsługę w kolejnych latach, co będzie absorbowało znaczne środki budżetowe.

W związku z powyższym Skład podkreśla również, że niezakończona możliwość spłaty zadłużenia będzie uzależniona m.in. od sukcesywnego wypracowania dodatniego wyniku operacyjnego w budżecie Miasta Cieszyna w kolejnych latach budżetowych, zgodnie z założonym prognozowaniem w aktualnej wieloletniej prognozie finansowej, co może być bardzo trudne do osiągnięcia, gdyż w roku 2025 wypracowano stosunkowo niewielką nadwyżkę operacyjną budżetu w kwocie 2.207.733,98 zł. Tym samym możliwość spełnienia obligatoryjnej relacji z art. 242 ustawy o finansach publicznych może być uzależniona od faktu dysponowania środkami finansowymi pochodzącymi z bezzwrotnych rodzajów przychodów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 5,7 i 8 tej ustawy. W kolejnych latach, począwszy od roku 2027, prognozuje się bardzo znaczny wzrost kwot nadwyżek operacyjnych, które mają oscylować w granicach od kwoty ok. 7,0 mln do kwoty 9,7 mln zł. Te prognozowane dane budzą jednak poważne wątpliwości Składu Orzekającego co do ich realistyczności, w aspekcie regulacji wynikającej z art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, natomiast brak realizacji zakładanych kwot nadwyżek operacyjnych może wywołać konsekwencje w postaci zagrożenia spłaty zaciągniętych zobowiązań finansowych. Skład zaznacza, że Miasto w 2025 r. w celu spłaty wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaciągnęło 6,6 mln zł nowego długu.

Z tych też względów Skład Orzekający po raz kolejny, zaleca podjęcie stosownych działań przez oba organy Miasta Cieszyna, zmierzających do sukcesywnego ograniczania wysokości zadłużenia.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały zgodnie z art. 20 ust. 1 ww. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziędziak

